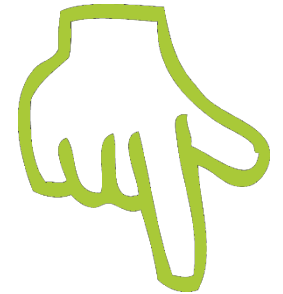

LUOMU SUOMESSA 2022

Sisällys

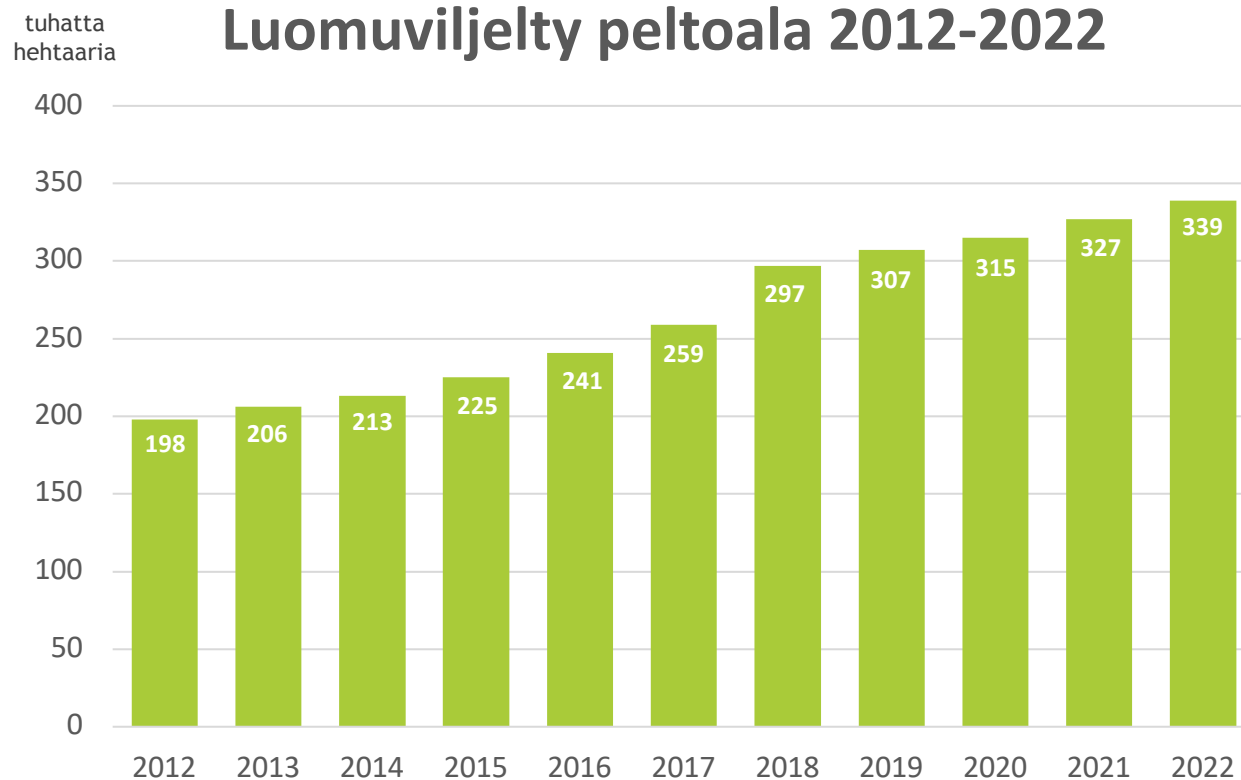
Luomutuotantoalan kehitys	3
Luomuviljely	4
Luomutilat	5
Kasvintuotanto	7
Puutarhatuotanto	8
Kotieläintilat	10
Kotieläintuotanto	11
Luomukeruualueet	13
Luomukeruu	14
Suomen luomumarkkinat	16
Luomutuotteet kaupassa	17
Luomualkoholijuomat	18
Luomu ammattikeittiöissä	19
Koulujakelutuki	20
Luomun käyttöä halutaan lisätä	21
Suomen luomuvienti	22
Luomukuluttaja	24
Suomalaiset luottavat luomuun	25
Suomalaiset ja vastuullisuus	26
Inflaatio	27

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

PRO LUOMU

Luomutuotantoalan kehitys

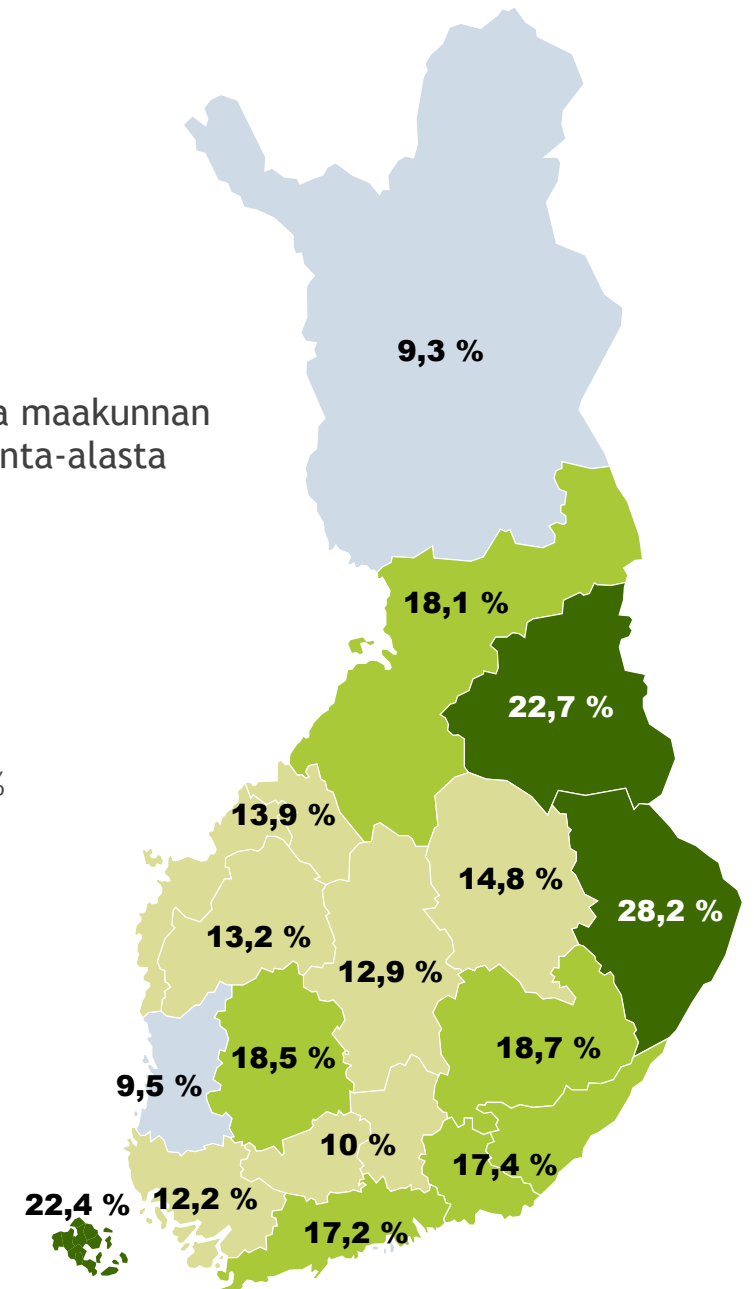
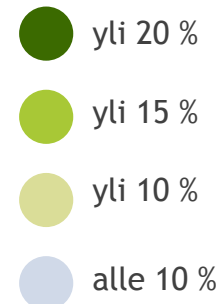
- Vuonna 2022 Suomen luomuviljelty peltola oli 339 460 hehtaaria. Siitä 31 573 hehtaaria oli siirtymävaiheen alaa.
- Luomuviljelty peltola lisääntyi 3,6 % vuoteen 2021 verrattuna.

Luomuviljely

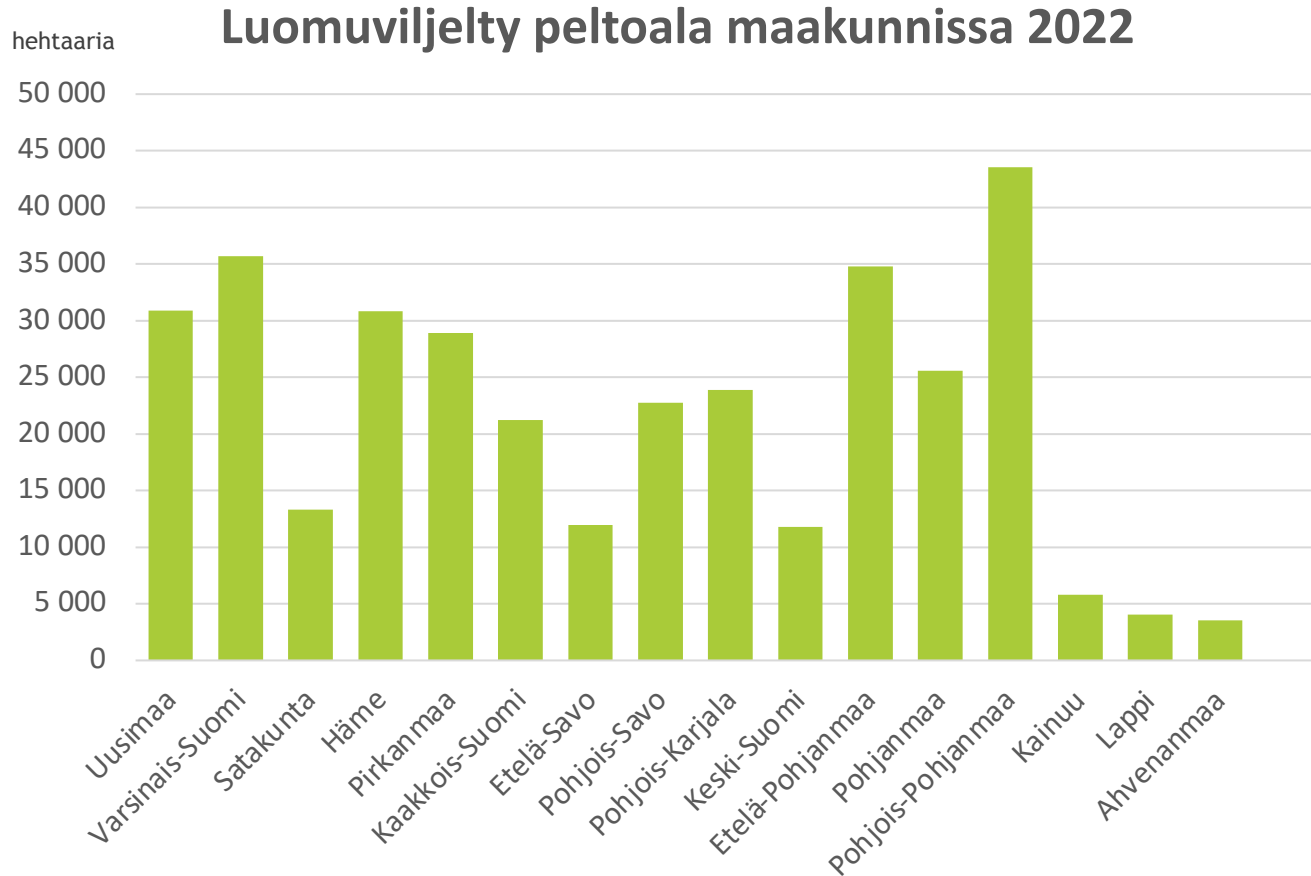
- Suomen koko peltoalasta luomuviljelyssä oli 15 %.
- Suurin luomuviljelyn peltoalan osuus 28,2 % oli Pohjois-Karjalassa.
- Eniten luomupeltoalaa oli Pohjois-Pohjanmaalla, hieman yli 39 000 hehtaaria.
- Selkeästi eniten luomupeltoala kasvoi Keski-Suomessa (15 %).
- Luomutilojen keskikoko oli 69,9 hehtaaria (kaikkien tilojen koko keskimäärin 52 ha.)

Luomupeltoa maakunnan
koko peltopinta-alasta

Luomutilat

- Luomuun siirtyi vuonna 2022 yhteensä 152 uutta tilaa, joista kotieläintiloja oli 47.
- Luomutilojen kokonaismäärä oli 4 857. Se oli 11 % kaikista tiloista.
- Tilojen kokonaismäärä laski edellisvuoteen verrattuna 1 %. Tämä johtui todennäköisesti epätietoisuudesta liittyen EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) uuden kauden ehtoihin. Lisäksi asiaan on voinut vaikuttaa osittain 1.1.2022 voimaan tulleen uuden luomuasetuksen uudet säännöt sekä epävarma markkinatilanne.

Luomukasvintuotanto

Kasvintuotanto

LUOMUSATO	2022		2021	
	milj. kg	osuus %	milj. kg	osuus %
Vehnä	22,3	2,6	18,3	2,7
Ruis	9,3	14,3	10,1	15,1
Ohra	16,1	1,1	12,5	1,2
Kaura	107	8,9	58,2	7,4
Seosvilja	23,1	43,6	15,4	44
Tattari	0,3	27,3	0,2	28,6
Rypsi ja rapsi	3,1	5,5	2,7	6,6
Peruna	9,5	1,7	11	2
Herne	8	8,7	5	11,7
Härkäpapu	3	15,6	1,7	14,2

- Luomuviljoja tuotettiin Suomessa vuonna 2022 yli 177 miljoonaa kiloa. Luomuviljan sato nousi 55 % edellisvuoteen verrattuna.
- Luomua oli lähes 5 % maan koko viljasadosta.
- Kokonaisruissadosta 14 % on luomua ja kokonaiskaurasadosta luomua on 9 %.
- Luomuviljoja (vehnä, ruis, ohra, kaura) viljeltiin yhteensä 67 000 hehtaarin alalla.
- Tärkein luomuvilja on kaura: 60,5 % luomuviljasadosta oli kauraa.
- Luomun osuus koko tuotannosta on suurin seosviljoissa, tattarissa sekä härkäpavussa.

Puutarhatuotanto

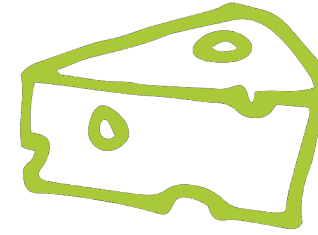
Luomupuutarhatuotanto, sato (1000 kg)				
	2022	2021	2020	2019
Tarhaherne	349	344	638	595
Valkokaali	686	758	712	592
Porkkana	2697	2497	3176	3113
Sipuli	549	318	476	388
Tomaatti	906	826	676	746
Kurkku	321	262	162	221
Marjat	669	728	631	618
Omena	78	151	107	116

- Vuonna 2022 avomaan luomuvihanneksia viljeli 195 yritystä yhteensä 1085 hehtaarilla. Viljelyala nousi noin 10 % vuodesta 2021.
- Pinta-alallisesti tärkein avomaavihannes oli edellisvuoden tapaan tarhaherne (774 ha).
- Kasvihuonetomaatin ja -kurkun pinta-ala laski yhdellä hehtaarilla viime vuodesta ollen yhteensä 4 hehtaaria.
- Luomumarjoja tuotettiin 831 hehtaarilla.
- Luomuomenoita tuotettiin 61 hehtaarin pinta-alalla.

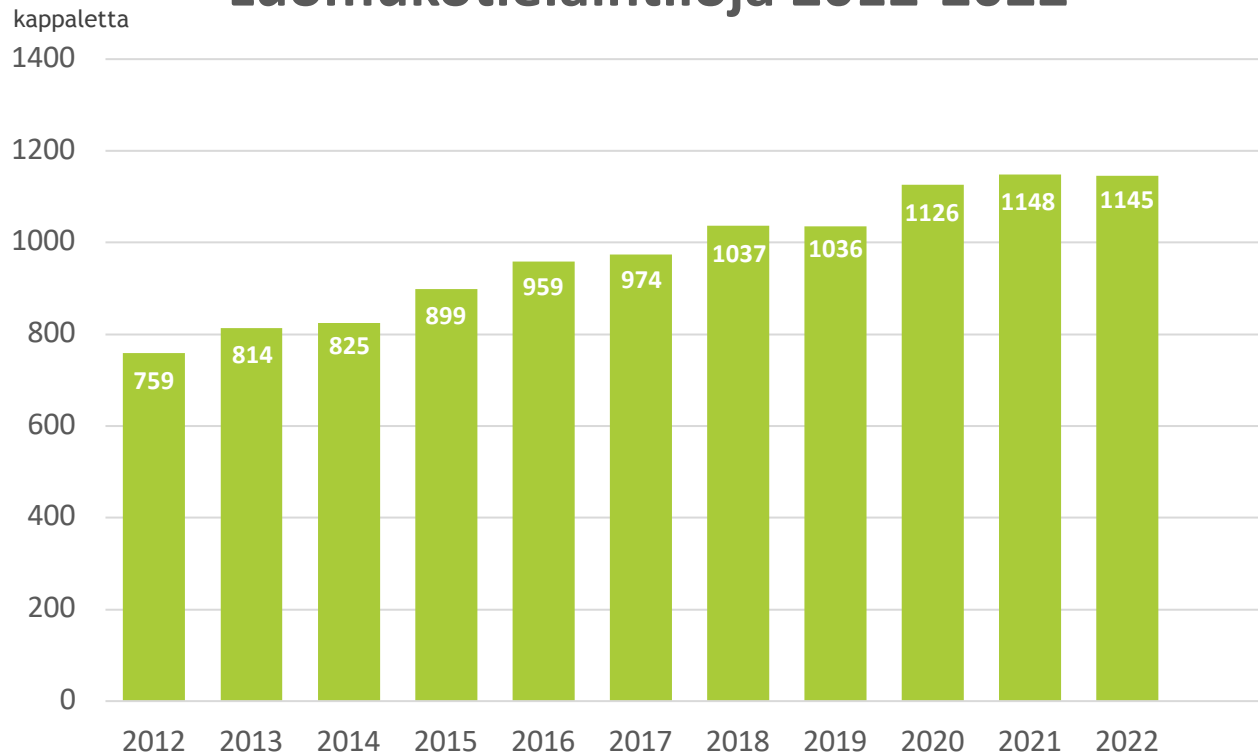
Luomukotieläintuotanto

Kotieläintilat

Luomukotieläintiloja 2012-2022

- Vuonna 2022 Suomessa oli 1 145 luomukotieläintilaa.
- Luomumaitoa tuottavia tiloja oli 135 ja naudanlihaa tuottavia 421. Luomusikatiiloja oli 10 ja luomubroileritiloja kolme. Luomukananmunia tuotti 53 tilaa.
- Eri maakunnista luomukotieläintiloja oli eniten Pohjois-Pohjanmaalla (128 tilaa) ja Pirkanmaalla (113).

Kotieläintuotanto

LUOMULIHA	2022		2021		2020	
	milj. kg	osuus %	milj. kg	osuus %	milj. kg	osuus %
Nauta	3,42	4	3,46	4	3,35	3,85
Sika	0,73	0,43	0,77	0,44	0,73	0,42
Lammas	0,28	21,21	0,32	24,24	0,34	23,61
Siipikarja	Ei tietoa saatavilla					

LUOMUMAITO JA -MUNAT	2022		2021		2020	
	milj. l/kg	osuus %	milj. l/kg	osuus %	milj. l/kg	osuus %
Maito	80,6	3,75	80,9	3,67	79	3,38
Kananmunat	5,98	8,5	5,25	6,77	5,16	6,79

- Luomulihaa tuotettiin Suomessa 4,4 miljoonaa kiloa vuonna 2022 (ei sis. siipikarjanliha), mikä oli noin 4 % vähemmän kuin vuonna 2021.
- Luomulihan osuus oli noin 1 % kaikesta lihantuotannosta.
- Kaikesta luomulihasta 77 % oli nautaa.
- Luomumaidon tuotanto laski noin 0,4 % edellisvuodesta ja sen osuus koko maidontuotannosta on 3,7 %.

Luomukeruutuotteet

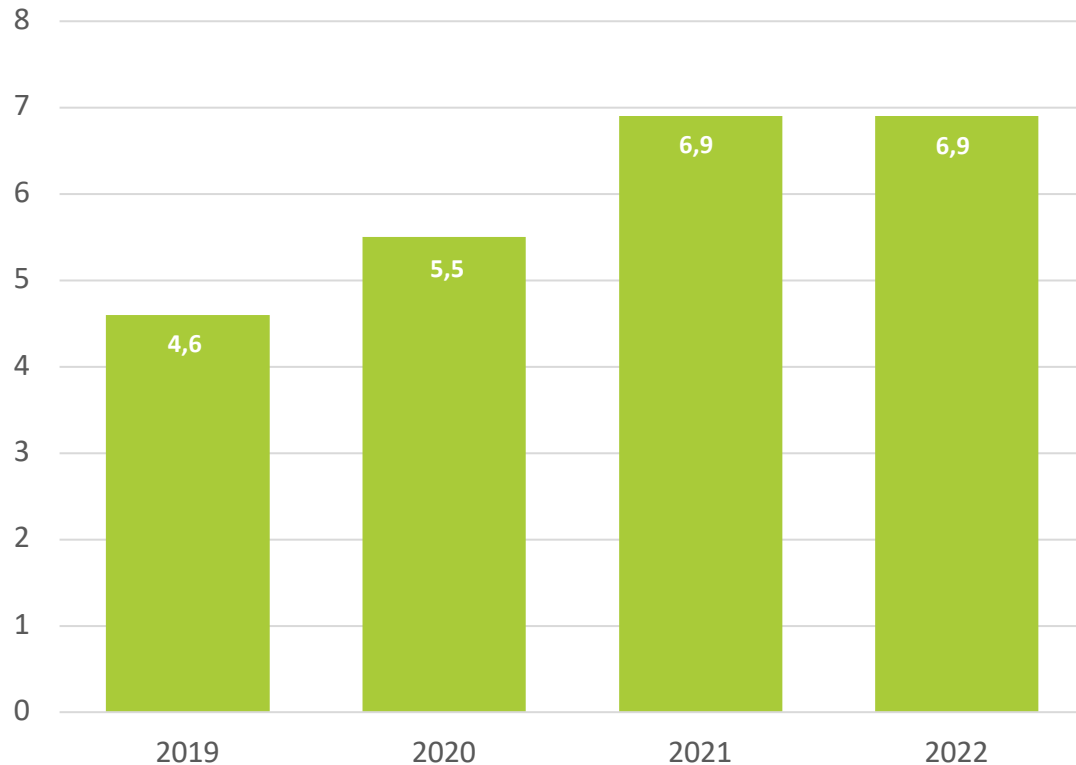

Luomukeruualueet

miljoonaa
hehtaaria

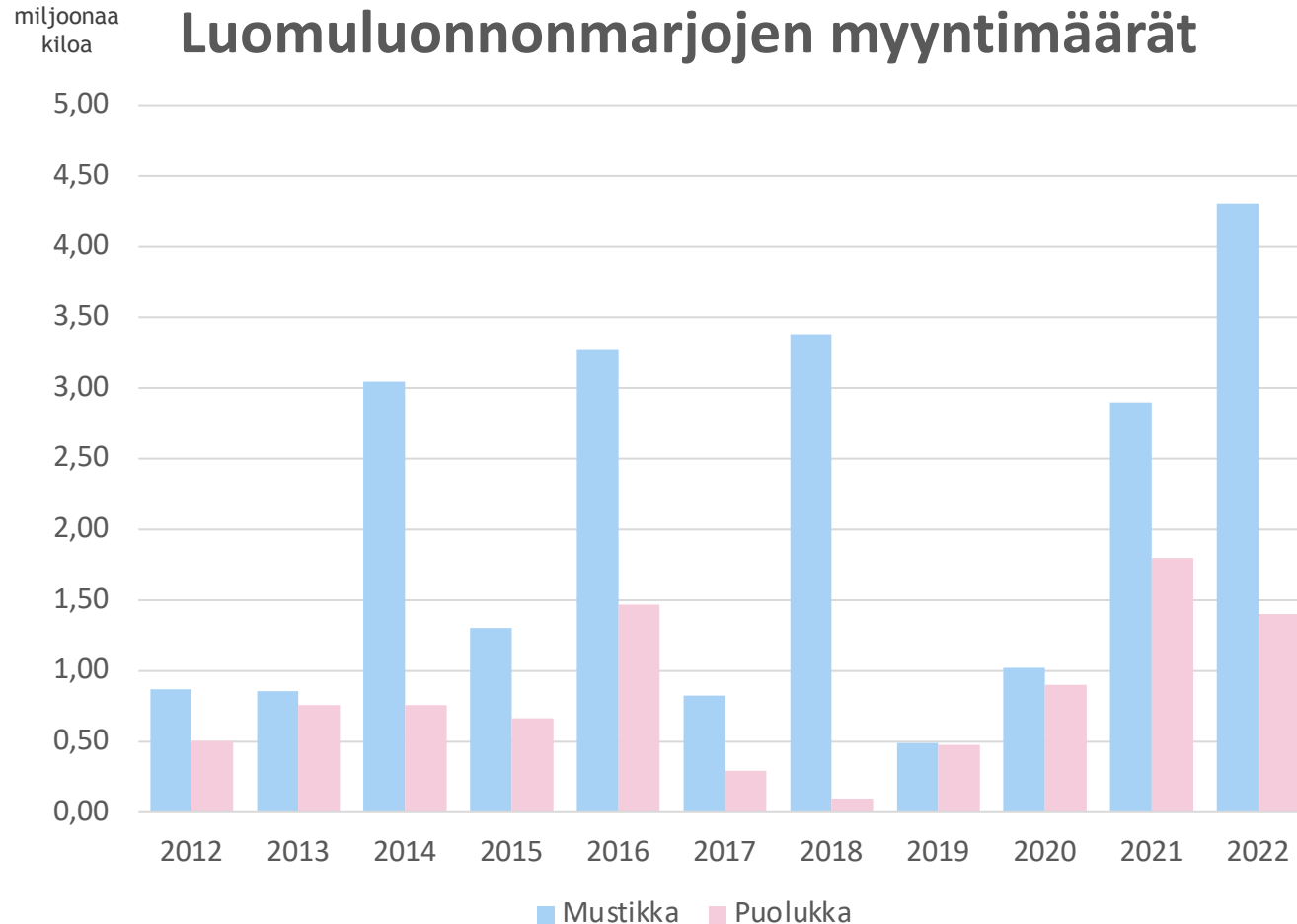
Luomukeruualueiden pinta-ala 2019-2022

Lähde: Ruokavirasto/
Youngfour Oy

- Suomessa on nyt reilu 6,9 milj. hehtaaria sertifioitua luomukeruuualaa, ja alueen pinta-ala on kasvanut noin 50 % vuodesta 2019. Eniten luomusertifioituja alueita on Lapissa.
- Vuonna 2021 Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnoimat alueet liitettiin myös luomuvalvontaan ja vuoden 2021 luomukeruualan kasvu johtuu suurelta osin siitä. Suomen valtion metsät ovat nyt pääosin sertifioitu luomukeruualueiksi ja haasteena on, miten luomukeruuualaa jatkossa kasvatetaan Suomessa.

Luomukeruu

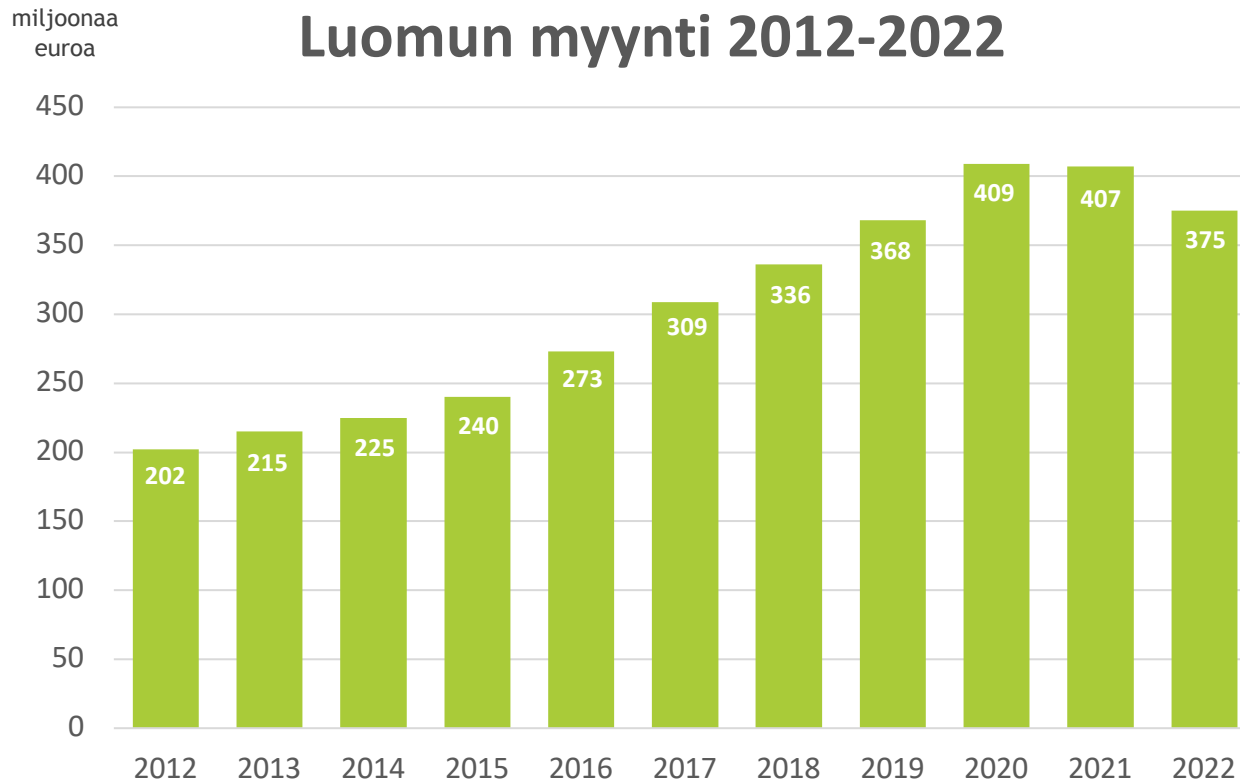
Lähde: Ruokavirasto

- Kaupallisesti tärkeimmät luomuluonnonmarjat ovat mustikka, puolukka ja lakka.
- Vuonna 2022 kerättiin myyntiin 4,3 miljoonaa kiloa luomumustikkaa, 1,4 miljoonaa kiloa luomupuolukkaa ja 170 tuhatta kiloa luomulakkaa.
- Helteisestä kesä-heinäkuusta ja runsassateisesta elokuusta johtuen luomumustikan sato oli erinomainen.
- Luomupuolukkasato jäi joillakin alueilla heikoksi johtuen ankarasta kuivuudesta.
- Vuonna 2022 kaikesta myyntiin kerätystä mustikasta noin 45 % oli luomumustikkaa, puolukasta noin 17,4 % luomupuolukkaa ja lakasta 63 % luomulakkaa.

Luomun markkinat

Suomen luomumarkkinat

- Vuonna 2022 luomun myynti laski 8 % edellisvuoteen verrattuna ja luomua myytiin vähittäiskaupoissa 375 miljoonalla eurolla.
- Ruuan hinnan nousu ja kuluttajien lisääntynyt hintatietoisuus ovat vaikuttaneet luomun myyntiin selvästi.
- Luomun myynti on kuitenkin edelleen korkeammalla tasolla kuin ennen vuotta 2019, jolloin koronapandemian mukanaan tuomat rajoitukset lisäsivät luomun kulutusta poikkeuksellisen paljon.
- Luomun markkinaosuus Suomen päivittäistavarakaupassa on 2,2 %.

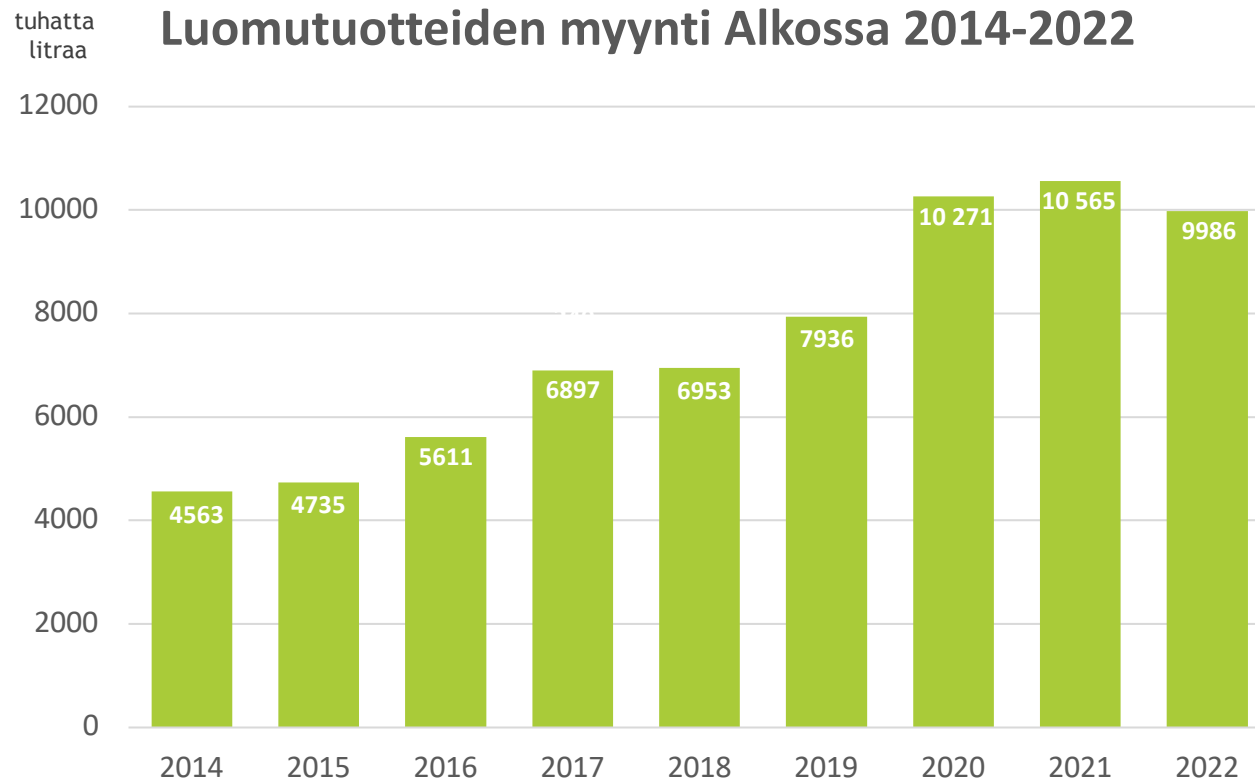
Luomutuotteet kaupassa

TUOTERYHMÄ	LUOMUA (arvosta)
Lastenruoat	23 %
Kananmunat	16 %
Kasviöljyt	14 %
Hiutaleet ja suurimot	12 %
Mehut ja mehukeitot	8 %
Jauhot	8 %
Kahvi, tee, kaakao	7 %
Hedelmät	6 %
Maito	4 %
Vihannekset	3 %

- Vuonna 2022 suosituimmat luomutuotteet olivat banaani, maito, kananmunat, kahvi ja appelsiinimehu.
- Luomulastenruuat oli ainoa tuoteryhmä, joka onnistui kasvattamaan sekä arvoa että volyymia.
- Muutoksia arvossa ja volyymissa ei ollut juurikaan keltaisten rasvojen, mehujen ja mehukeittojen sekä hiutaleiden ja suurimoiden tuoteryhmissä.

Luomualkoholijuomat

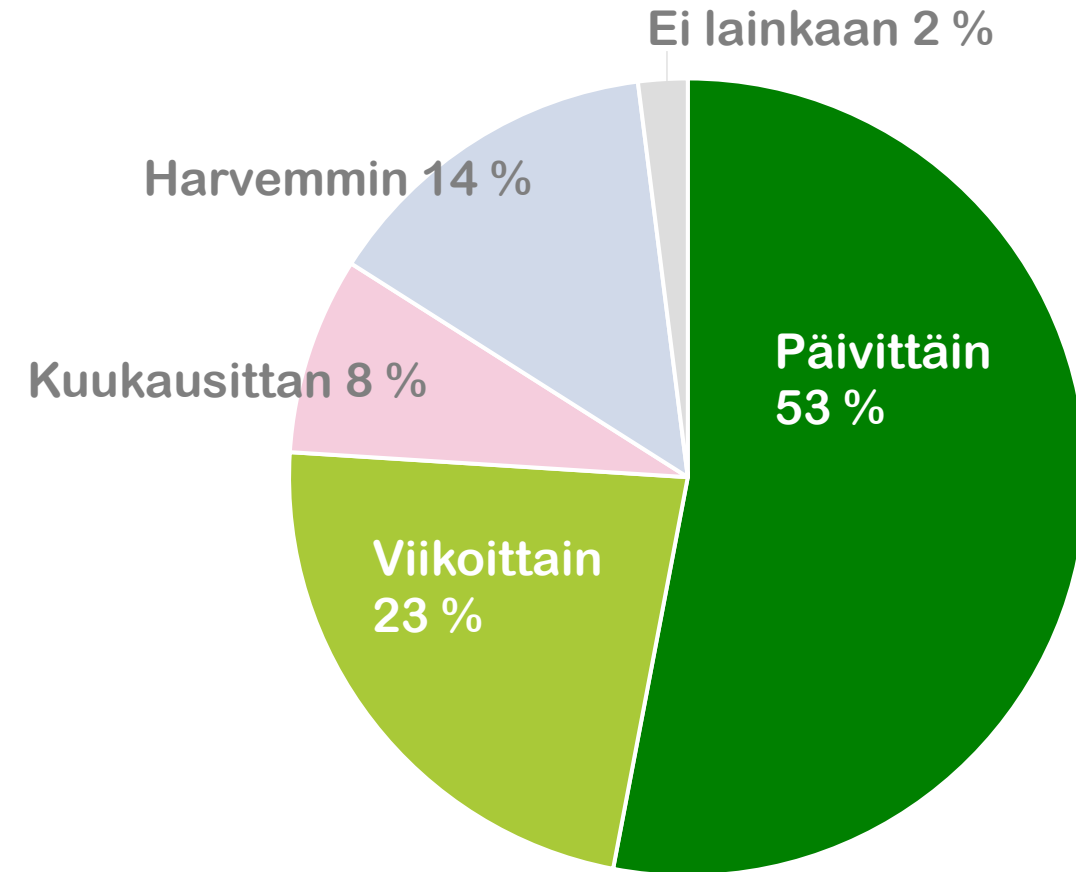
Lähde: Alko

- Alkon luomutuotteiden myynti litroina laski noin 5,5 % edellisvuoteen verrattuna.
- Vuonna 2022 Alkon valikoimissa oli yhteensä 1776 luomutuotetta, joista 1627 oli mietoja viinejä. Valikoima on kasvanut noin 7 % edellisvuoteen verrattuna.
- Luomuviinejä myytiin noin 9,5 miljoonaa litraa, joka oli 19 % myytyjen viinien kokonaisvolyymista.
- Päivittäistavarakaupoissa luomualkoholijuomien myynti on vähäistä ja osuus on pysynyt pitkään alle kahden prosentin.

Luomu ammattikeittiöissä

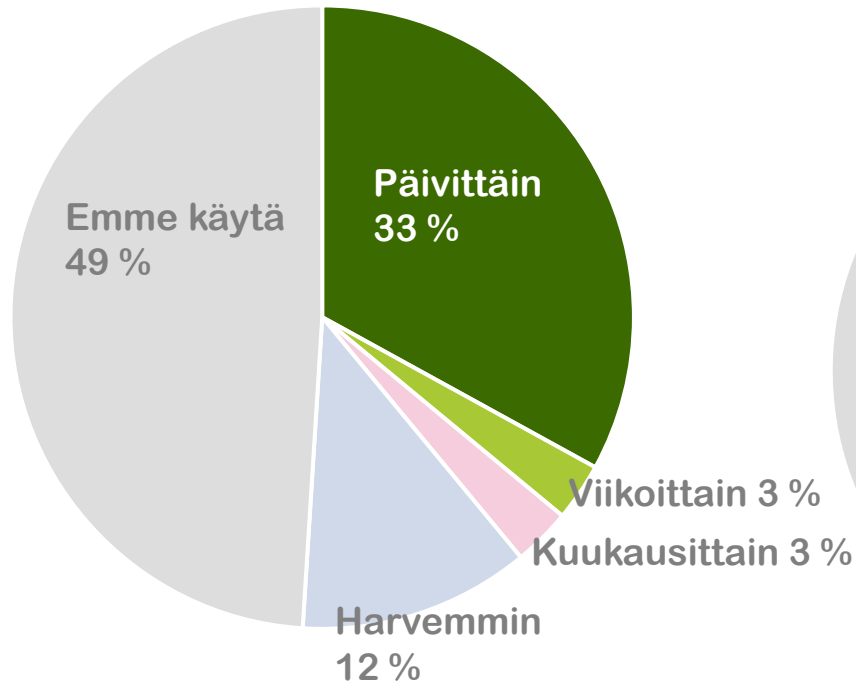
Luomun käyttö ammattikeittiöissä

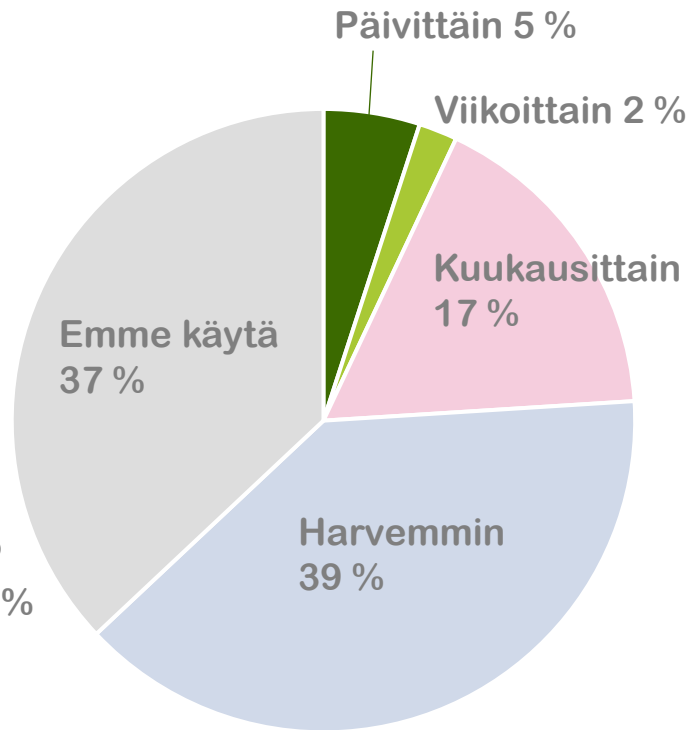
- Vuonna 2022 tehdyn kyselyn mukaan yli puolet ruokapalveluista kertoo käyttävänsä luomua päivittäin. Viikoittain luomua käyttää 23 % ruokapalveluista, ja vain n. 2 % sanoo, että ei käytä luomua ollenkaan.
- Luomun käytön syyt ammattikeittiöissä ovat laatu, asiakkaiden hyvinvointi, maku ja vastuullisten toimintojen kehittäminen.
- Yleisimmin käytetään hiutaleita, suurimoita sekä maitoa. Luomumaitoa käyttää päivittäin jo 33 % ruokapalveluista.

Koulujakelutuki kannustaa luomun käyttöön

Käytämme luomuna
maitoa

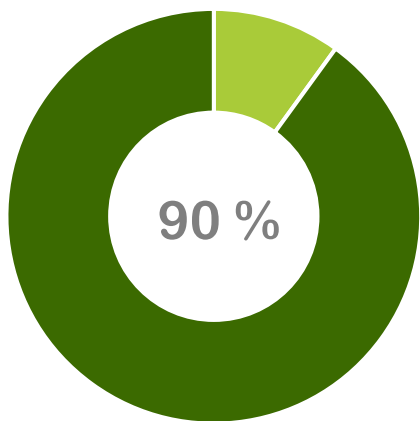
Käytämme luomuna
kasviksia/juureksia

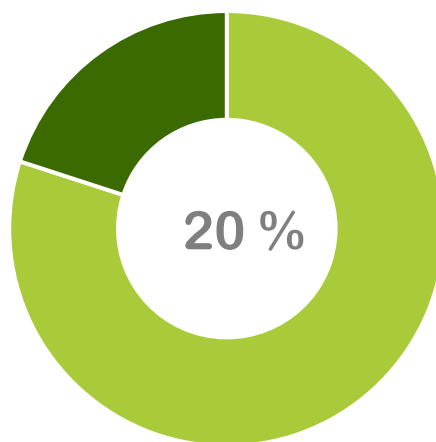
- EU tukee luomumaidon ja luomukasvisten käyttöä kouluissa ja päiväkodeissa korotetulla koulujakelutuella.
- Koulujakelutuetusta maidosta luomumaidon osuus oli 24 % lukuvuonna 2021-2022. Sitä juotiin kouluissa ja päiväkodeissa yhteensä 3 miljoonaa litraa.
- Koulujakelutuetusta kasviksista luomun osuus oli 0,5 % lukuvuonna 2021-2022. Luomukasviksista koulujakelutukea käytettiin eniten porkkanaan ja banaaniin.
- Luomutetaan ruokapalvelut -hankkeen selvityksen mukaan luomumaitoa käyttää päivittäin 33 % julkisista keittiöistä ja luomukasviksia käyttää päivittäin 5 % julkisista keittiöistä.

Lähde:
Ruokaviraston koulujakelutukitilasto ja
Luomutetaan Ruokapalvelut -hanke / Selvitys julkisten
ruokapalveluiden luomun käytöstä 2022

Luomun käyttöä halutaan lisätä

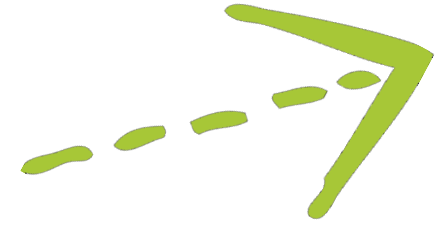
90 %
Ruokapalveluista
tuntee valtion
asettaman
luomutavoitteen

20 %
Ruokapalveluiden
asiakkaista (esim.
kunta) on tehnyt
päätöksen luomun
lisäämisestä
ruokapalveluissa
("En osaa sanoa" -vastaukset
poistettu)

- Julkisista keittiöistä 43 % haluaisi lisätä luomun käyttöä ainakin joissain tuoteryhmissä.
- Tuoteryhmät, joissa eniten halutaan lisätä luomun käyttöä ovat kasvikset ja marjat, maito, hiutaleet ja suurimot sekä kananmunat ja liha.
- Suomen valtion asettaman tavoitteen mukaan julkisten keittiöiden raaka-aineista tulisi olla 25 % luomua vuoteen 2030 mennessä. Valtion tavoite tunnetaan julkisissa ruokapalveluissa hyvin.

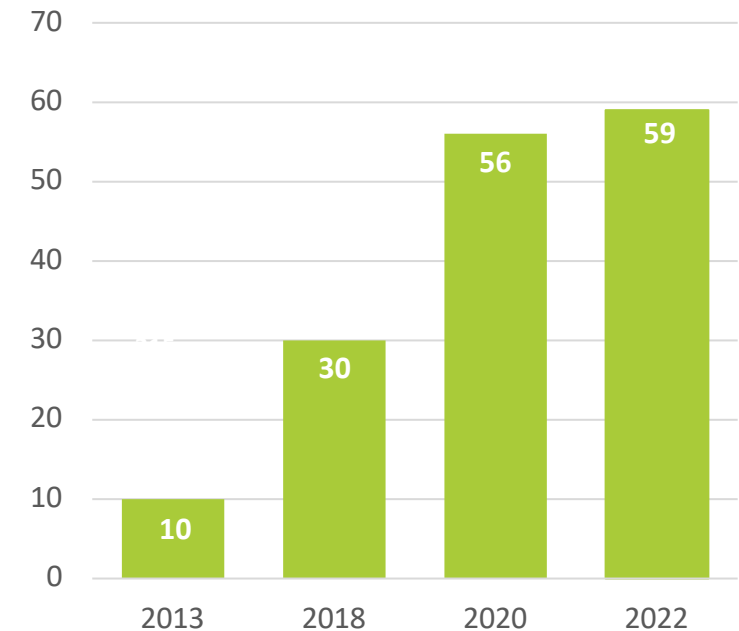
Suomen luomuvienti

- Luomuelintarvikkeita vietiin Suomesta noin 59 miljoonalla eurolla vuonna 2022. Luomun osuus koko elintarvikeviennin arvosta oli noin 3 %.
- Luomuviennin arvo on kasvanut hieman vuodesta 2020.
- Luomuviennin suurin tuoteryhmä on myllytuotteet, joiden osuus luomuviennin arvosta oli noin 40 % ja kaikesta Suomen myllytuotteiden viennistä 30 %.
- Muita merkittäviä tuoteryhmiä olivat maito- ja sitä korvaavat non dairy -tuotteet, leipomotuotteet sekä luonnontuotteet.
- Viennistä 62 % oli puolivalmisteita ja vain 4 % raaka-aineita.
- Suomalaisia luomutuotteita viedään yli 40 eri maahan. Suosituimmat luomuvientimaat olivat selvityksen mukaan Saksa, Ruotsi, Alankomaat, USA ja Etelä-Korea.

miljoonaa
euroa

Luomuvienti

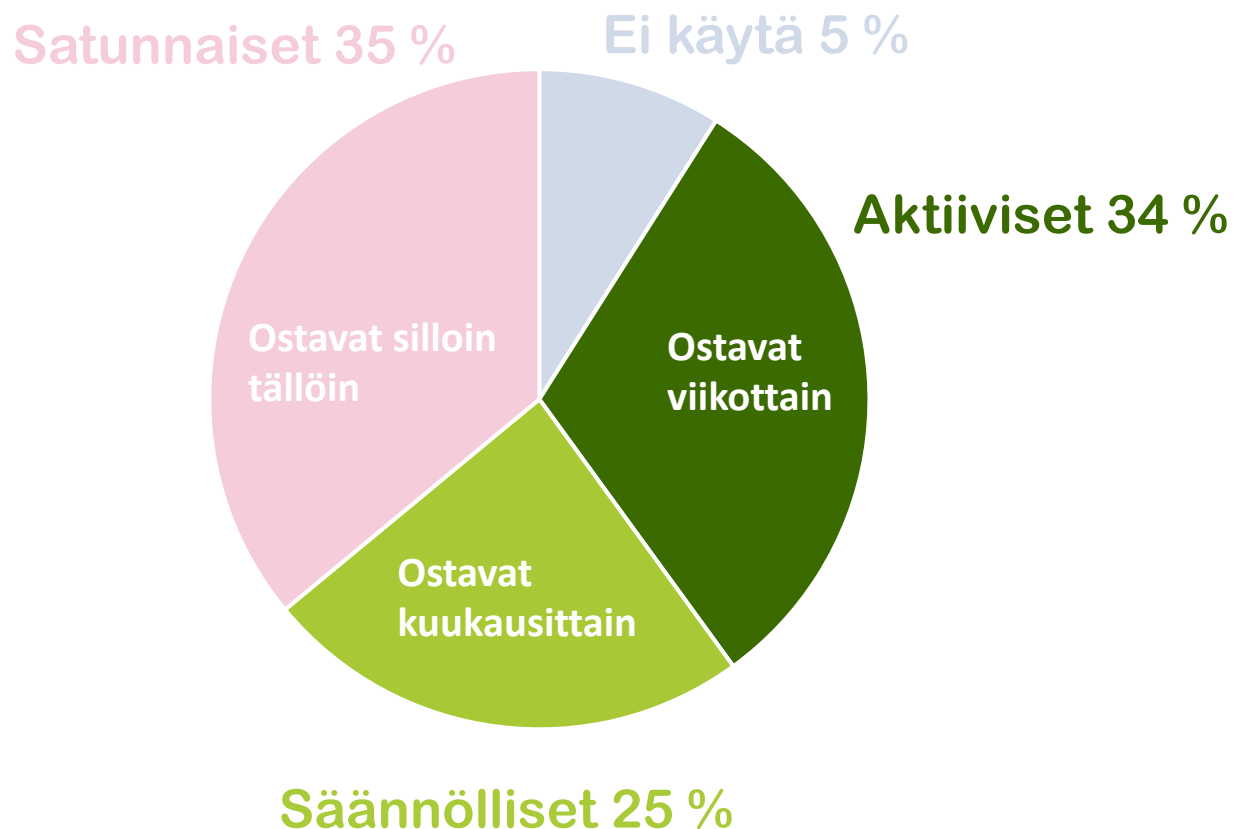

*Pois lukien alkoholijuomat

Luomukuluttaja

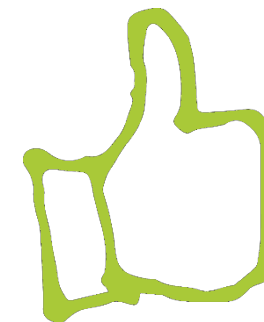

Luomukuluttaja

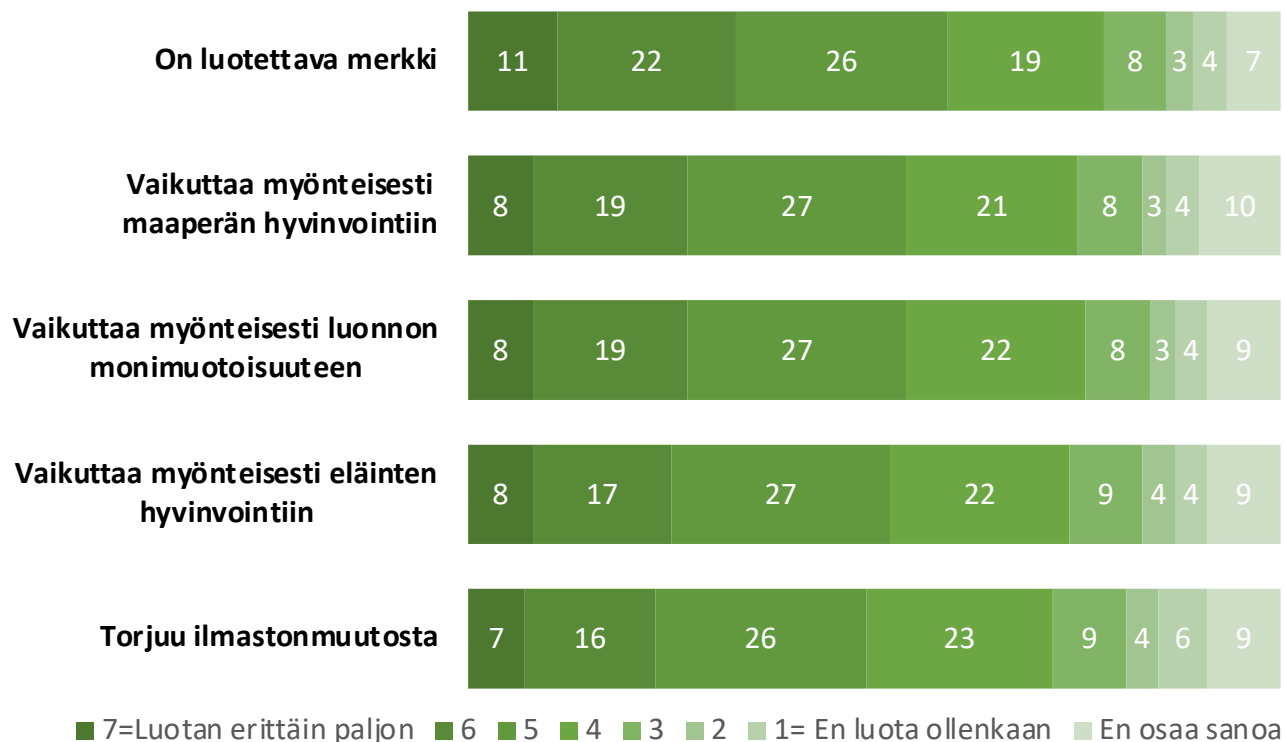

- Vuonna 2022 tehdyn kuluttajakyselyn mukaan yli 1,5 miljoonaa suomalaista ostaa luomua viikoittain.
- Pienten lasten perheet ovat edelleen keskeinen luomun kuluttajaryhmä ja naiset ostavat miehiä enemmän luomua. Lisäksi vuonna 2022 luomun aktiivikuluttajissa korostui erityisesti lapsettomat pariskunnat, joista yli 40 % kertoi ostavansa luomua viikoittain.
- Luomutuotteita ostetaan pääkaupunkiseudulla ja muissa yliopistokaupungeissa hieman muuta maata enemmän.
- EU:n luomumerkin tunnettuus on kasvanut voimakkaasti viime vuosina ja vuoden 2022 kuluttajakyselyn mukaan sen tunnistaa vähintään melko varmasti jo 65 % suomalaisista.

Suomalaiset luottavat luomuun

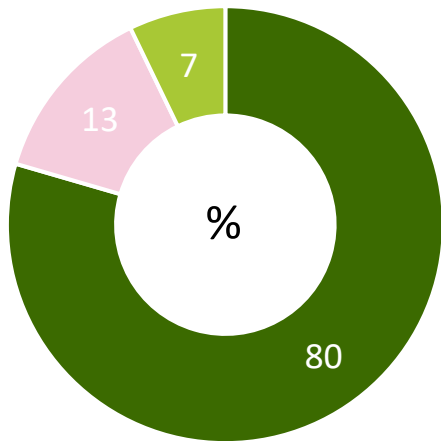
Missä määrin luotat EU:n luomumerkkiin?
Luotan siihen, että EU:n luomumerkki...

- Lähes kaksi kolmasosaa (65 %) suomalaisista tunnistaa jo EU:n luomumerkin ja 59 % pitää sitä vähintään melko luotettavana merkinä.
- Myös luottamus siihen, mitä luomumerkki tuotteessa takaa, on korkealla tasolla - yli puolet suomalaisista luottaa vähintään melko paljon esimerkiksi siihen, että luomu vaikuttaa myönteisesti maaperän hyvinvointiin ja luonnon monimuotoisuuteen.

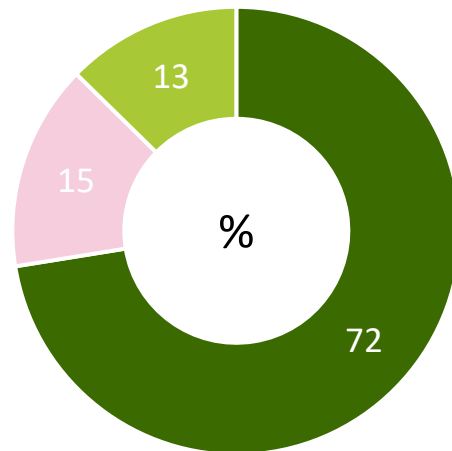
Suomalaiset haluavat toimia vastuullisesti – vastuulliset tuotteet vaikea tunnistaa

Haluan toimia nykyistä
kestävämmin
tulevaisuudessa

■ Samaa mieltä
■ En osaa sanoa
■ Eri mieltä

Monissa tuotteissa on
vastuullisuus-merkkejä, mutta
on vaikea tietää mihin
merkkeihin voi luottaa

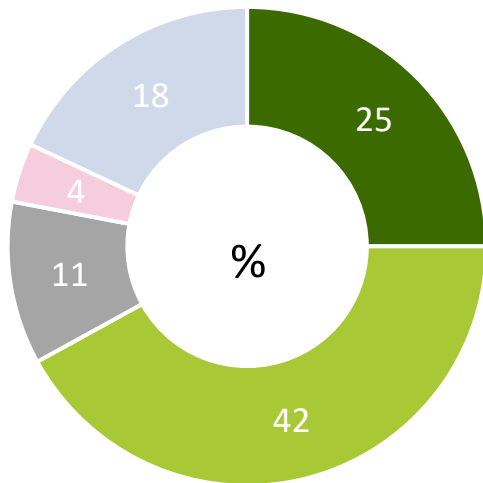
■ Samaa mieltä
■ En osaa sanoa
■ Eri mieltä

- Suomalaiskuluttajista 80 % haluaisi toimia nykyistä kestävämmän tulevaisuudessa. Lähes yhtä moni kuluttajista, 78 %, on sitä mieltä, että voi vaikuttaa kestävään kehitykseen valintojensa kautta.
- Kuluttajien on kuitenkin vaikea tietää mihin merkkeihin voi luottaa.
- Suomalaiskuluttajista 57 % on sitä mieltä, että luomumerkki vaikuttaa vähintään jonkin verran ostopäätökseen.

Inflaatio vaikuttaa kuluttajakäyttäytymiseen

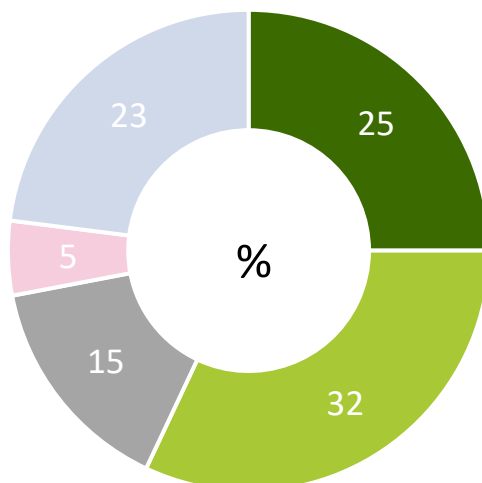

Ruuan hinta on noussut jo niin paljon, että se vaikuttaa olennaisesti siihen mitä ruokaa kaupasta ostan

■ Sopii täysin
■ Sopii melko hyvin
■ Sopii melko huonosti
■ Ei sovi lainkaan
■ En osaa sanoa

Ruuan hinta on noussut jo niin paljon, että se vaikuttaa olennaisesti siihen miten hyvin voin huomioida vastuullisia valintoja ruokaostoksilla

■ Sopii täysin
■ Sopii melko hyvin
■ Sopii melko huonosti
■ Ei sovi lainkaan
■ En osaa sanoa

- Inflaatio vaikuttaa kuluttajakäyttäytymiseen voimakkaasti ja sillä on ollut näkyviä seurauksia luomumarkkinalle, jonka arvo laski vuonna 2022 yli kymmenen vuoden hyvän kehityksen jälkeen.
- Kuluttajatutkimuksen (Kantar TNS Agri 2023) mukaan jopa 67 % suomalaisista kertoo hintojen nousun vaikuttavan yleisesti siihen, mitä ruokaa he kaupasta ostavat.
- Suomalaisista 57 % kertoo kokevansa, että ruuan hinnan nousu vaikuttaa olennaisesti siihen, miten hyvin he voivat huomioida vastuullisia valintoja ruokaostoksilla.

Luomu Suomessa 2022 -koosteen on tuottanut Lähiruokaa, luomua ja luonnontuotteita – Ruokasektorin koordinaatio -hanke, jota rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

PRO LUOMU